

4.4 Montované stavby

Představa, že Josef II. zrušil nevolnictví, nebyla tak docela správná. V šedesátých letech podnik měl možnost zaměstnance ze zaměstnání neuvolnit, pokud to nebylo z tzv. kvalifikovaných důvodů. Jedním z těchto důvodů byl odchod do **organizovaného náboru**, což znamenalo aspoň na jeden rok odejít do dolů, hutí nebo stavebnictví. Obával jsem se, že jako nevolník zůstanu v Tesle, nebudu moci jít po maturitě studovat na vysokou školu, v 19 letech mě povolají na vojnu, a pak - ? Kvalifikovaným důvodem bylo i přijetí k dennímu studiu ve škole, avšak k tomu, aby byl člověk přijat, potřeboval doporučení podniku, a to jsem se obával, že mi je v Tesle nedají, aby nepřišli o pracovníka.

Řešení jsem viděl v odchodu do organizovaného náboru. Rozhodl jsem se pro pražské **Montované stavby** (dále MSP), které v té době stavěly Malešické sídliště, takže bych to měl blízko do práce.

Když jsem nástup k Montovaným stavbám vyřizoval, potkal jsem se s panem Tučkem, tatínkem mého spolužáka z večerní střední školy (a zároveň skorousedem z ulice Nad vodovodem, Tučkovi bydlili Nad vodovodem 7), který u MSP zastával nějaké lepší administrativní místo. Znaje mé založení uznal, že mezi drsnými muži na přímo na stavbě by se mi moc dobře asi nevedlo, a snažil se mi zajistit místo ve skladu Pomocné stavební výroby, který byl v už postaveném paneláku na severní straně Počernické (možná tehdy v této části ještě bezejmenné). Jenže někdo s větším vlivem tam poslal svého "koně" a mne poslali až na druhou stranu pražského centra k topenářům na Petyнку. Drsní topenáři byli mnohem horší než drsní stavební dělníci (ty jsem později mohl pozorovat). Vydržel jsem tam jeden den, zašel zas za panem Tučkem a skončil v hlavním sídlištním skladu truhlářského vybavení a sanity v místech, kam se teď díváme z okna a kde stojí nedávno postavený obytný komplex s Lidlem, Icelandem, kavárnami, čistírnou a další občanskou vybaveností. Ve skladu pracovalo několik lidí vrátivších se z komunistických kriminálů, asi dva vysokoškoláci mající přerušeno studium a také někteří, kdo využívali roční organizovaný nábor k odchodu ze zaměstnání či ke zbavení se povinnosti po studiu jít na místo určené umístěnkou. Práce spočívala především k "zavážením" nově postavených bytů umakartovými příčkami,

dveřmi, okny a vestavěnými skříněmi, tj. podle požadavků jednotlivých sekcí tam posílat potřebný počet kusů tohoto vybavení (a ve správné barvě). Mzda byla hodinová, sice nevelká (myslím, že asi málo přes 6 Kčs/h), ale přesto zřetelně vyšší než v Tesle.

U MSP jsem pracoval od července 1962 do července 1963, a pak ještě od září do října 1963. Poslední dva měsíce šlo. nemýlím-li se, o zkrácený úvazek, přičemž jeden den v týdnu jsem chodil do školy na **Elektrotechnickou fakultu ČVUT**, v souladu s organizací začátku studia pro studenty přicházející z praxe.

Rád bych se zmínil aspoň o některých spolupracovnících. Sklad vedl **Ing. Vlastimil Doležal** (agronom) - už nevím, jaký měl "škraloup", ale prostě u vlastního oboru pracovat nesměl. Účtárnu skladu vedl **Ing. Jaroslav Husák** (ekonom), který se vrátil z komunistického vězení. V "partě" jsem pracoval s **Honzou Čermákem**, synem prvorepublikového generála, kterého po 3 semestrech práv z politických důvodů zavřeli (nějak to souviselo se Stalinem) a s **Jirkou Pudilem** (ženatým strojním inženýrem, který z rodinných důvodů odmítl umístěnku do pohraničí). O drobný truhlářský materiál se staral už více než 60letý "táta" **Lískovec**, bývalý vídeňský dámský krejčí, jehož syn byl o 49 let mladší než on, a nemohl se zbavit pochybností, zda je skutečně jeho; když ovšem si uvědomil, jak oba mají nápadně velké nosy, tak se aspoň na čas uklidnil. Ing. Doležal v průběhu mého působení odešel a vedoucím skladu se stal **Jiří Stříbrný**, syn významného československého politika z doby vzniku ČSR a jinak také nadšený jezdec na koni; jednou při mytí koně na Trojském ostrově zažil horké chvíle, když naproti zřízenec ZOO koupal lva, měl ho sice na řetěze, nicméně král zvířat je silnější než člověk a zřejmě měl na mého šéfa, či spíš na jeho koně, příliš velkou chuť. Dopadlo to dobře, ale J.S. se o tom nechtěl moc šířit. S Jiřím Stříbrným do skladu přišel také jeho kolega z kriminálu chirurg **MUDr. Norbert Každan**, Lotyš (či Litevec), jehož manželka legálně odjela na západ (asi ještě před r. 1948) a on chtěl za ní, legálně to už nešlo, pokusil se odejít ilegálně a skončil ve vězení; tam dělal vězeňského lékaře, po propuštění musel dělat nádeníka. Mezi spolupracovníky se "proslavil" tím, že na různé žaludeční a jiné trávicí neduhy radil nepít vodu, nýbrž pivo. Měli jsme ho na stavbě velice rádi a vážili jsme si ho.

Když jsem do skladu nastoupil, končila roční brigáda velice pracovitému **Mariánu Budínskému**, studium přerušivšímu posluchači jaderné fyziky, o

němž jsem se později dověděl, že skončil v JE Jaslovské Bohunice. A na krátkodobé brigádě tam s ním byl jeho kolega **Vladimír Lovicar**, s nímž jsme se po více než 10 letech sešli v SNTL: on jako autor hesel do matematické encyklopedie a já jako redaktor (a od něho jsem se dověděl, že Marián je v JE).

O prázdninách 1963 přišla do skladu na brigádu skupina začínajících studentek z VŠE, mez nimi byla sympatická dcera správce tenisových kurtů z ulice Nad vodovodem **Zdena Jindrová** (později provd. Trnková), velice milá **Draha (Dagmar) Skoumalová** z Brna, s níž jsem zůstal v kontaktu a o níž se ještě (v čl. 4.5. ?) zmíním, o dva roky starší **Maruška Kudrejová**, evangelička z Teplic, která se později odstěhovala do Trhoviště na okres Michalovce, a přišla tam na krátkou dobu jak brigádnice studentka pražské Přírodovědecké fakulty **Monika Choděrová** (bydlila v Holešovičkách), která mi byla moc sympatická a mrzelo mě, že jsem s ní viděl jen párkrát, ona pak onemocněla a už se na brigádu nevrátila. Tehdy jsem neměl tušení, že její tatínek býval farářem v naší církvi a komunistické vězení ho natolik zničilo, že přišel i o víru, a ani mě nenapadlo, že tato ve stejném roce jako já narozená dívka je moje vzdálená tetička. Dodatečné informace jsem se dověděl z rodokmenu, sestaveného Maruškou Ulbrichovou (býv. starostka Jíloviště, moje vzdálenější sestřenice).

Práce na stavbě mě celkem těšila. Občas někde došlo k záměně bytového vybavení (záměna pravé a levé desky, různé barvy umakartu v jednom bytě) a pak nezbylo, než všechny byty projít a zajistit nápravu. K urychlení této činnosti bylo šikovné vyjít v jedné sekce až nahoru, vylézt na střechu, projít k otvoru do další sekce a tou projít dolů. Vznikly tak docela příjemné vyhlídkové činnosti. Dopravu vybavení do stavěných domů zajišťoval náš sklad, a to traktorem, byl tam zaměstnán traktorista a dva závozníci. Občas jsem po areálu skladu traktorem úspěšně popojížděl (jednou jsem to zkusil velkým nákladním autem, a to se mi nedařilo, ale škodu jsem žádnou nezpůsobil, jen jsem uskladněný záchod poněkud přemístil).

Zima 1962/63 byla bohatá na sníh, s čímž konstruktéři skladovacích hal nepočítali, a dvě z pěti hal pod tíhou sněhu spadly. Tehdy měl noční službu skoro hluchý vrátný (druhý zas byl skoro slepý), takže změnu ve skladě zaregistroval úzkostným zvoláním "Hala je pryč" (za chvíli byla pryč i druhá). Podnik prodal uskladněný a poškozený nábytek s výraznou slevou v bazaru. Náhradní skladovací prostory byly v bývalé budově Aritmy ve Vokovicích. Bylo

to trochu z ruky, ale zas se nemusela dodržovat pracovní doba, bylo třeba ve skladu být, když byl avizovaný nějaký pohyb. A tak si pamatuji, že jednou, ve chvíli, kdy mi končila pracovní doba, jsem už plaval v Labi na čelákovickém Gradu.

25.3.2019